Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πρώτο τμήμα)

της 4ης Μαΐου 2016*

«Παράβαση κράτους μέλους — Άρθρο 4, παράγραφος 3, ΣΕΕ — Άρθρο 288 ΣΛΕΕ — Οδηγία 2000/60/ΕΚ — Πολιτική της Ένωσης στον τομέα των υδάτων — Άρθρο 4, παράγραφος 1 — Πρόληψη της υποβαθμίσεως της καταστάσεως των συστημάτων επιφανειακών υδάτων — Άρθρο 4, παράγραφος 7 — Παρέκκλιση από την απαγόρευση υποβαθμίσεως — Υπέρτερο γενικό συμφέρον — Άδεια κατασκευής υδροηλεκτρικού σταθμού στον ποταμό Schwarze Sulm (Αυστρία) — Υποβάθμιση της καταστάσεως των υδάτων»

Στην υπόθεση C-346/14,

με αντικείμενο προσφυγή του άρθρου 258 ΣΛΕΕ λόγω παραβάσεως, η οποία ασκήθηκε στις 18 Ιουλίου 2014,

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τους E. Manhaeve, C. Hermes και G. Wilms, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

προσφεύγουσα,

κατά

Δημοκρατίας της Αυστρίας, εκπροσωπούμενης από την C. Pesendorfer,

καθής,

υποστηριζόμενης από:

την **Τσεχική Δημοκρατία**, εκπροσωπούμενη από τους M. Smolek, Z. Petzl και J. Vláčil,

παρεμβαίνουσα,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τους A. Tizzano, αντιπρόεδρο του Δικαστηρίου, προεδρεύοντα του πρώτου τμήματος, F. Biltgen, E. Levits, M. Berger και S. Rodin (εισηγητή), δικαστές,

γενική εισαγγελέας: J. Kokott

γραμματέας: A. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

αφού άκουσε τη γενική εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις της κατά τη συνεδρίαση της 3ης Σεπτεμβρίου 2015,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με το δικόγραφο της προσφυγής της, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο να διαπιστώσει ότι η Δημοκρατία της Αυστρίας, εφαρμόζοντας πλημμελώς τις διατάξεις του άρθρου 4, παράγραφος 1, της οδηγίας 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2000, για τη θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων (ΕΕ 2000, L 327, σ. 1), σε συνδυασμό με το άρθρο 4, παράγραφος 7, της οδηγίας αυτής, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τον συνδυασμό των διατάξεων του άρθρου 4, παράγραφος 3, ΣΕΕ και του άρθρου 288 ΣΛΕΕ.

Το νομικό πλαίσιο

Το δίκαιο της Ένωσης

2 Οι αιτιολογικές σκέψεις 11, 19, 25, 26 και 32 της οδηγίας 2000/60 έχουν ως εξής:

«(11) Η πολιτική της Κοινότητας στον τομέα του περιβάλλοντος, όπως ορίζεται από το άρθρο 174 της Συνθήκης [ΛΕΕ], συμβάλλει στην επιδίωξη των στόχων διατήρησης, προστασίας και βελτίωσης της ποιότητας του περιβάλλοντος, καθώς και συνετής και ορθολογικής χρησιμοποίησης των φυσικών πόρων, με βάση τις αρχές της προφύλαξης και της προληπτικής δράσης, την αρχή της επανόρθωσης των καταστροφών του περιβάλλοντος, κατά προτεραιότητα, στην πηγή καθώς και την αρχή "ο ρυπαίνων πληρώνει".

[...]

(19) Η παρούσα οδηγία στοχεύει στη διατήρηση και τη βελτίωση του υδάτινου περιβάλλοντος στην Κοινότητα. Ο στόχος αυτός αφορά κυρίως την ποιότητα των υδάτων. Ο έλεγχος της ποσότητας αποτελεί επικουρικό στοιχείο στη διασφάλιση της καλής ποιότητας του ύδατος και κατά συνέπεια θα πρέπει επίσης να θεσπισθούν ποσοτικά μέτρα, τα οποία θα εξυπηρετούν το στόχο της διασφάλισης μιας καλής ποιότητας.

[...]

(25) Θα πρέπει να καθιερωθούν κοινοί ορισμοί για την κατάσταση των υδάτων από άποψη ποιότητας και, όπου εξυπηρετεί το στόχο της προστασίας του περιβάλλοντος, από άποψη ποσότητας. Θα πρέπει να ορισθούν περιβαλλοντικοί στόχοι για να εξασφαλίσουν ότι επιτυγχάνεται η καλή ποιότητα των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων σε όλη την Κοινότητα και ότι αποφεύγεται η επιδείνωση της κατάστασης των υδάτων σε κοινοτικό επίπεδο.

(26) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να επιτύχουν τουλάχιστον το στόχο της καλής κατάστασης των υδάτων με τον καθορισμό και την υλοποίηση των αναγκαίων μέτρων στο πλαίσιο ολοκληρωμένων προγραμμάτων μέτρων, λαμβάνοντας υπόψη τις υπάρχουσες κοινοτικές απαιτήσεις. Θα πρέπει να διαφυλάσσεται η καλή κατάσταση των υδάτων όπου ήδη υπάρχει. Όσον αφορά τα υπόγεια ύδατα, εκτός από τις απαιτήσεις καλής κατάστασης, θα πρέπει να εντοπίζεται και να αναστρέφεται κάθε σημαντική και έμμονη ανοδική τάση συγκέντρωσης οιουδήποτε ρύπου.

[...]

(32) Μπορεί να υπάρχουν λόγοι απαλλαγής από την απαίτηση πρόληψης περαιτέρω επιδείνωσης ή επίτευξης καλής κατάστασης υπό ειδικούς όρους, αν η αδυναμία επίτευξης του στόχου απορρέει από απρόβλεπτες ή εξαιρετικές περιστάσεις, ιδιαίτερα από πλημμύρες ή ανομβρίες, ή για λόγους επιτακτικού δημόσιου συμφέροντος, από νέες τροποποιήσεις των φυσικών χαρακτηριστικών ενός συστήματος επιφανειακών υδάτων ή από αλλοιώσεις της στάθμης των συστημάτων υπογείων υδάτων για λόγους επιτακτικού δημόσιου συμφέροντος, αρκεί να έχουν γίνει όλες οι δυνατές ενέργειες προκειμένου να μειωθούν οι αρνητικές επιπτώσεις στην κατάσταση του υδατικού συστήματος.»

3 Το άρθρο 4 της οδηγίας 2000/60, το οποίο επιγράφεται «Περιβαλλοντικοί στόχοι», προβλέπει, στην παράγραφο 1, στοιχείο α′, τα εξής:

«1. Προκειμένου να καταστούν λειτουργικά τα προγράμματα για τη λήψη μέτρων που καθορίζονται στα σχέδια διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού:

α) για τα επιφανειακά ύδατα
   i) τα κράτη μέλη εφαρμόζουν τα αναγκαία μέτρα για την πρόληψη της υποβάθμισης της κατάστασης όλων των συστημάτων επιφανειακών υδάτων, με την επιφύλαξη της εφαρμογής των παραγράφων 6 και 7 και με την επιφύλαξη της παραγράφου 8·
   ii) τα κράτη μέλη προστατεύουν, αναβαθμίζουν και αποκαθιστούν όλα τα συστήματα των επιφανειακών υδάτων, με την επιφύλαξη της εφαρμογής του σημείου iii) για τα τεχνητά, και ιδιαιτέρως τροποποιημένα υδατικά συστήματα, με σκοπό την επίτευξη μιας καλής κατάστασης των επιφανειακών υδάτων το αργότερο δεκαπέντε έτη μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του παραρτήματος V, με την επιφύλαξη της εφαρμογής των παρατάσεων που καθορίζονται σύμφωνα με την παράγραφο 4 και της εφαρμογής των παραγράφων 5, 6 και 7 και με την επιφύλαξη της παραγράφου 8·
   iii) τα κράτη μέλη προστατεύουν και αναβαθμίζουν όλα τα τεχνητά, και ιδιαιτέρως τροποποιημένα υδατικά συστήματα, με σκοπό την επίτευξη καλού οικολογικού δυναμικού και καλής χημικής κατάστασης των επιφανειακών υδάτων, το αργότερο δεκαπέντε έτη από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του παραρτήματος V, με την επιφύλαξη της εφαρμογής των παρατάσεων που καθορίζονται σύμφωνα με την παράγραφο 4 και της εφαρμογής των παραγράφων 5, 6 και 7 και με την επιφύλαξη της παραγράφου 8·
   iv) τα κράτη μέλη εφαρμόζουν τα αναγκαία μέτρα σύμφωνα με το άρθρο 16, παράγραφοι 1 και 8, με στόχο την προοδευτική μείωση της ρύπανσης από τις ουσίες προτεραιότητας και την παύση ή τη σταδιακή εξάλειψη των εκπομπών, των απορρίψεων και των διαρροών επικινδύνων ουσιών προτεραιότητας,

με την επιφύλαξη των σχετικών διεθνών συμφωνιών που αναφέρονται στο άρθρο 1 για τα ενδιαφερόμενα μέρη.»

4 Το άρθρο 4, παράγραφος 7, της οδηγίας 2000/60 έχει ως εξής:

«Τα κράτη μέλη δεν παραβιάζουν την παρούσα οδηγία εφόσον:

— η αδυναμία επίτευξης καλής κατάστασης των υπόγειων υδάτων, καλής οικολογικής κατάστασης ή, κατά περίπτωση, καλού οικολογικού δυναμικού ή πρόληψης της υποβάθμισης της κατάστασης ενός συστήματος επιφανειακών ή υπόγειων υδάτων, οφείλεται σε νέες τροποποιήσεις των φυσικών χαρακτηριστικών του συστήματος επιφανειακών υδάτων ή σε μεταβολές της στάθμης των συστημάτων υπόγειων υδάτων ή

— η αδυναμία πρόληψης της υποβάθμισης από την άριστη στην καλή κατάσταση ενός συστήματος επιφανειακών υδάτων είναι αποτέλεσμα νέων ανθρώπινων δραστηριοτήτων βιώσιμης ανάπτυξης

και εφόσον πληρούνται όλες οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) λαμβάνονται όλα τα πρακτικώς εφικτά μέτρα για το μετριασμό των αρνητικών επιπτώσεων στην κατάσταση του υδατικού συστήματος·

β) η αιτιολογία των τροποποιήσεων ή των μεταβολών εκτίθεται ειδικά στο σχέδιο διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού που επιβάλλει το άρθρο 13, οι δε στόχοι αναθεωρούνται ανά εξαετία·

γ) οι λόγοι για τις τροποποιήσεις ή τις μεταβολές αυτές υπαγορεύονται επιτακτικά από το δημόσιο συμφέρον ή/και τα οφέλη για το περιβάλλον και την κοινωνία από την επίτευξη των στόχων που εξαγγέλλονται στην παράγραφο 1 υπερκαλύπτονται από τα οφέλη των νέων τροποποιήσεων ή μεταβολών για την υγεία των ανθρώπων, για τη διαφύλαξη της ασφάλειάς τους ή για τη βιώσιμη ανάπτυξη και

δ) οι ευεργετικοί στόχοι τους οποίους εξυπηρετούν αυτές οι τροποποιήσεις ή μεταβολές των υδάτινων συστημάτων δεν μπορούν για τεχνικούς λόγους ή λόγω υπέρμετρου κόστους, να επιτευχθούν με άλλα μέσα που συνιστούν πολύ καλύτερη περιβαλλοντική επιλογή.»

5 Κατά το άρθρο 13 της οδηγίας, που τιτλοφορείται «Σχέδια διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού»:

«1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι καταρτίζεται ένα σχέδιο διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού για κάθε περιοχή λεκάνης απορροής ποταμού που ευρίσκεται εξ ολοκλήρου στο έδαφός τους.

[...]

6. Τα σχέδια διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού δημοσιεύονται το αργότερο εννέα έτη μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας.

7. Τα σχέδια διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού αναθεωρούνται και ενημερώνονται, το αργότερο δεκαπέντε έτη μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας και, στη συνέχεια, ανά εξαετία.»

Το αυστριακό δίκαιο

6 Το άρθρο 21a του Wasserrechtsgesetz (νόμος περί υδάτων), ως ισχύει εν προκειμένω (στο εξής: WRG), έχει ως εξής:

«1) Αν, μετά τη χορήγηση της άδειας, λαμβανομένων, μεταξύ άλλων, υπόψη των αποτελεσμάτων της καταγραφής (άρθρο 55d), προκύπτει ότι, παρά την τήρηση των προϋποθέσεων και κανόνων που τίθενται με την απόφαση περί χορηγήσεως άδειας ή με άλλες διατάξεις, τα δημόσια συμφέροντα (άρθρο 105) δεν προστατεύονται επαρκώς, η διοικητική αρχή οφείλει, υπό την επιφύλαξη του άρθρου 52, παράγραφος 2, δεύτερη περίοδος, να επιβάλει άλλες απαραίτητες προϋποθέσεις, σύμφωνα με τις τελευταίες τεχνολογικές εξελίξεις (άρθρο 12a), προς εξασφάλιση της προστασίας αυτής, να θέσει στόχους για την προσαρμογή και να επιβάλει την υποβολή των σχετικών με την προσαρμογή αντίστοιχων εγγράφων του σχεδίου, να περιορίσει, προσωρινώς ή μονίμως, το είδος και την έκταση της χρήσεως του ύδατος ή να απαγορεύσει, προσωρινώς ή μονίμως, τη χρήση του ύδατος.

2) Η διοικητική αρχή πρέπει να χορηγεί εύλογες προθεσμίες για να παρέχεται η δυνατότητα εκτελέσεως των επιβαλλομένων μέτρων για τα οποία γίνεται λόγος στην παράγραφο 1 καθώς και σχεδιασμού των απαιτούμενων μέτρων προσαρμογής και υποβολής των σχετικών εγγράφων του σχεδίου· όσον αφορά το υποχρεωτικό περιεχόμενο των εγγράφων του σχεδίου, εφαρμόζεται το άρθρο 103. Οι εν λόγω προθεσμίες δύνανται να παραταθούν όταν ο έχων τη σχετική υποχρέωση αποδεικνύει ότι του είναι αδύνατο να τηρήσει την προθεσμία, τούτο δε άνευ υπαιτιότητάς του. Εγκαίρως υποβληθείσα αίτηση περί παρατάσεως αναστέλλει την προθεσμία. Αν η προθεσμία αυτή παρέλθει χωρίς αποτέλεσμα, το άρθρο 27, παράγραφος 4, εφαρμόζεται κατ' αναλογία.

3) Η διοικητική αρχή δεν μπορεί να επιβάλλει μέτρα κατά την έννοια της παραγράφου 1 αν τα μέτρα αυτά είναι δυσανάλογα. Στο πλαίσιο αυτό, εφαρμόζονται οι ακόλουθες αρχές:

a) οι αφορώσες την εκτέλεση των μέτρων αυτών επιβαρύνσεις δεν πρέπει να είναι δυσανάλογες σε σχέση με το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα, το είδος, την ποσότητα και την επικινδυνότητα των αποτελεσμάτων και των προβλημάτων που οφείλονται στη χρήση του ύδατος, καθώς και τη διάρκεια της χρήσεως, πρέπει δε να λαμβάνονται υπόψη η αποδοτικότητα και οι τεχνικές προδιαγραφές της χρήσεως του ύδατος·

b) σε περίπτωση προσβολής υφιστάμενων δικαιωμάτων, θα επιλεγεί μόνον το λιγότερο αυστηρό σε σχέση με τον επιδιωκόμενο σκοπό μέσο·

c) μπορούν να επιβληθούν διαδοχικώς διάφορες παρεμβάσεις.

[...]

4) Εάν υπάρχει εγκεκριμένο σχέδιο αποκαταστάσεως (άρθρο 92) ή πρόγραμμα αποκαταστάσεως (άρθρο 33d), τα μέτρα για τα οποία γίνεται λόγος στην παράγραφο 1 δεν μπορούν να βαίνουν πέραν του εν λόγω σχεδίου ή προγράμματος.

5) Οι παράγραφοι 1 έως 4 εφαρμόζονται κατ' αναλογία στις λοιπές εγκαταστάσεις και άδειες κατά την έννοια των διατάξεων του παρόντος ομοσπονδιακού νόμου.»

Η προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασία

7 Με απόφαση της 24ης Μαΐου 2007 ο Landeshauptmann der Steiermark (κυβερνήτης της Στυρίας, Αυστρία) επέτρεψε την κατασκευή υδροηλεκτρικού σταθμού στον ποταμό Schwarze Sulm που ρέει στην Αυστρία (στο εξής: απόφαση του 2007).

8 Τον Οκτώβριο του 2007 η Επιτροπή απέστειλε στη Δημοκρατία της Αυστρίας έγγραφο οχλήσεως με το οποίο της επισήμανε ότι το σχέδιο που αφορά η απόφαση του 2007 (στο εξής: επίμαχο σχέδιο) δεν συνάδει με το άρθρο 4, παράγραφος 7, της οδηγίας 2000/60. Κατά την Επιτροπή, ο κυβερνήτης της Στυρίας εξέδωσε την απόφαση αυτή χωρίς προηγουμένως να εξετάσει αν η υποβάθμιση της καταστάσεως του συστήματος επιφανειακών υδάτων του Schwarze Sulm από «υψηλή» σε «καλή», η οποία θα επερχόταν ως συνέπεια της εκτελέσεως της ως άνω αποφάσεως, ανταποκρινόταν σε υπέρτερο γενικό συμφέρον, κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 7, στοιχείο γ', της οδηγίας αυτής.

9 Τον Ιανουάριο του 2008 η Δημοκρατία της Αυστρίας, απαντώντας στο εν λόγω έγγραφο οχλήσεως, εξήγησε ότι το υπέρτερο γενικό συμφέρον προς μεγαλύτερη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, όπως η υδροηλεκτρική ενέργεια, δικαιολογούσε παρέκκλιση από την απαγόρευση υποβαθμίσεως που προβλέπει το άρθρο 4, παράγραφος 7, της οδηγίας 2000/60.

10 Το 2009 η Δημοκρατία της Αυστρίας, σύμφωνα με το άρθρο 13, παράγραφος 1, της οδηγίας 2000/60, δημοσίευσε το σχέδιο διαχειρίσεως περιοχής λεκάνης απορροής ποταμού σχετικά με τη λεκάνη απορροής ποταμού την οποία αφορούσε το επίμαχο σχέδιο (στο εξής: σχέδιο του 2009). Σύμφωνα με το σχέδιο αυτό, πριν από την έκδοση του οποίου έλαβε χώρα προσήκουσα διαβούλευση του κοινού κατά το άρθρο 14 της εν λόγω οδηγίας, η κατάσταση του συστήματος επιφανειακών υδάτων του ποταμού αυτού χαρακτηρίστηκε «υψηλή».

11 Τον Ιανουάριο του 2010 η Επιτροπή ανέστειλε τη διαδικασία λόγω παραβάσεως αφού ενημερώθηκε από τη Δημοκρατία της Αυστρίας ότι το Bundesministerium für Land- und Forstwirtschaft, Umwelt und Wasserwirtschaft (Ομοσπονδιακό Υπουργείο Γεωργίας, Δασοπονίας, Περιβάλλοντος και Διαχειρίσεως Υδάτινων Πόρων, Αυστρία) ανακάλεσε την απόφαση του 2007, κατόπιν διοικητικής προσφυγής που άσκησε ο wasserwirtschaftliches Planungsorgan (οργανισμός σχεδιασμού της διαχειρίσεως των υδάτων, Αυστρία).

12 Τον Μάρτιο του 2012 το Verfassungsgerichtshof (συνταγματικό δικαστήριο, Αυστρία) έκρινε αντισυνταγματικό το δικαίωμα του οργανισμού σχεδιασμού της διαχειρίσεως των υδάτων να ασκήσει προσφυγή. Κατά συνέπεια, η Δημοκρατία της Αυστρίας θεώρησε ότι η υπουργική απόφαση περί ανακλήσεως της αποφάσεως του 2007 κατέστη άνευ αντικειμένου, ότι η απόφαση του 2007 ίσχυε εκ νέου και ότι δεν μπορούσε πλέον να προσβληθεί ενώπιον εθνικού δικαστηρίου.

13 Τον Νοέμβριο του 2012 η Δημοκρατία της Αυστρίας δήλωσε την πρόθεσή της να κινήσει διαδικασία επανεξετάσεως, κατά την έννοια του άρθρου 21a του WRG, της αποφάσεως του 2007 και, στο πλαίσιο αυτό, να προβεί σε αξιολόγηση της καταστάσεως του συστήματος επιφανειακών υδάτων την οποία αφορούσε το επίμαχο σχέδιο, προκειμένου να προσαρμόσει την αρχική άδεια στις τελευταίες τεχνολογικές εξελίξεις, διευκρινίζοντας συγχρόνως ότι τα πρώτα αποτελέσματα της αξιολογήσεως αυτής αναμένονταν το νωρίτερο στις αρχές του 2014.

14 Κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής, η Δημοκρατία της Αυστρίας εξήγησε, τον Δεκέμβριο του 2012, ότι, παρά την ως άνω διαδικασία επανεξετάσεως, η κατασκευή του υδροηλεκτρικού σταθμού μπορούσε να ξεκινήσει το συντομότερο δυνατό βάσει της χορηγηθείσας με την απόφαση του 2007 άδειας.

15 Στις 26 Απριλίου 2013 η Επιτροπή απηύθυνε στη Δημοκρατία της Αυστρίας έγγραφο οχλήσεως ισχυριζόμενη ότι η Δημοκρατία της Αυστρίας παρέβη το άρθρο 4, παράγραφος 1, της οδηγίας 2000/60 και ότι εφάρμοσε εσφαλμένα, όσον αφορά το σχέδιο του «ηλεκτρικού σταθμού Schwarze Sulm — φάση Α των εργασιών κατασκευής», την παρέκκλιση από την απαγόρευση υποβαθμίσεως του άρθρου 4, παράγραφος 7, της οδηγίας αυτής.

16 Στις 15 Ιουλίου 2013 η Δημοκρατία της Αυστρίας απάντησε στην Επιτροπή ότι η διαδικασία επανεξετάσεως βρισκόταν ακόμη σε εξέλιξη και ότι τα αποτελέσματα αναμένονταν στις αρχές του Σεπτεμβρίου 2013. Εξήγησε επίσης ότι έλαβε υπόψη, στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής, τις «εθνικές κατευθυντήριες γραμμές για την αξιολόγηση βιώσιμης χρήσεως της υδροηλεκτρικής ενέργειας».

17 Στις 19 Νοεμβρίου 2013 η Δημοκρατία της Αυστρίας απέστειλε στην Επιτροπή συμπληρωματικές παρατηρήσεις με τις οποίες την ενημέρωνε για την έκδοση, εκ μέρους του κυβερνήτη της Στυρίας, της από 4 Σεπτεμβρίου 2013 αποφάσεως με την οποία επικυρώθηκε η απόφαση του 2007 (στο εξής: απόφαση του 2013).

18 Από την υποβληθείσα ενώπιον του Δικαστηρίου δικογραφία προκύπτει εντούτοις ότι, για την έκδοση της αποφάσεως του 2013, ο κυβερνήτης της Στυρίας βασίσθηκε στο ότι η κατάσταση επιφανειακών υδάτων του Schwarze Sulm, πριν καν από την εφαρμογή του επίμαχου σχεδίου, έπρεπε να χαρακτηρισθεί «καλή» και όχι πλέον «υψηλή», και ότι, λόγω της υποβαθμίσεως αυτής, το εν λόγω σχέδιο μπορούσε να τεθεί σε εφαρμογή χωρίς να απαιτείται πλέον παρέκκλιση από την απαγόρευση υποβαθμίσεως, κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 7, της οδηγίας 2000/60.

19 Στις 9 Οκτωβρίου 2013 το Ομοσπονδιακό Υπουργείο Γεωργίας, Δασοπονίας, Περιβάλλοντος και Διαχειρίσεως Υδάτινων Πόρων άσκησε προσφυγή ενώπιον του Verwaltungsgerichtshof (διοικητικό δικαστήριο, Αυστρία) με αίτημα την ακύρωση της αποφάσεως του 2013. Εφόσον η προσφυγή αυτή, η οποία εκκρεμεί ακόμα κατά την ημερομηνία της παρούσας αποφάσεως, δεν είχε ανασταλτικό αποτέλεσμα, ο υπεύθυνος του επίμαχου σχεδίου μπόρεσε να εξακολουθήσει την κατασκευή του υδροηλεκτρικού σταθμού.

20 Στις 21 Νοεμβρίου 2013 η Επιτροπή απηύθυνε αιτιολογημένη γνώμη στη Δημοκρατία της Αυστρίας με την οποία επανέλαβε τις αιτιάσεις της. Στις 21 Ιανουαρίου 2014 το εν λόγω κράτος μέλος απάντησε ότι η απόφαση του 2007 ήταν, κατά την άποψή του, σύμφωνη με το άρθρο 4, παράγραφος 1, της οδηγίας 2000/60.

21 Η Επιτροπή, εκτιμώντας ότι οι απαντήσεις της Δημοκρατίας της Αυστρίας δεν ήσαν ικανοποιητικές, αποφάσισε να ασκήσει την υπό κρίση προσφυγή.

Επί του αιτήματος περί επαναλήψεως της προφορικής διαδικασίας και προσκομίσεως νέων στοιχείων

22 Μετά την ανάπτυξη των προτάσεων της γενικής εισαγγελέα, η Επιτροπή υπέβαλε, στις 30 Νοεμβρίου 2015, αίτημα επαναλήψεως της προφορικής διαδικασίας καθώς και αίτημα να της επιτραπεί να προσκομίσει νέα στοιχεία, βάσει, αντιστοίχως του άρθρου 83 και του άρθρου 128, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, και προσκόμισε στο Δικαστήριο το σχέδιο του «Εθνικού προγράμματος διαχειρίσεως των υδάτων 2015», που δημοσίευσε στις 21 Ιανουαρίου 2015 το Ομοσπονδιακό Υπουργείο Γεωργίας, Δασοπονίας, Περιβάλλοντος και Διαχειρίσεως Υδάτινων Πόρων.

23 Κατ' αρχάς υπενθυμίζεται ότι ο Οργανισμός του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ο Κανονισμός Διαδικασίας του Δικαστηρίου δεν προβλέπουν τη δυνατότητα των διαδίκων να καταθέσουν παρατηρήσεις προς απάντηση στις προτάσεις του γενικού εισαγγελέα (διάταξη της 4ης Φεβρουαρίου 2000, Emesa Sugar, C-17/98, EU:C:2000:69, σκέψη 2, και απόφαση της 6ης Σεπτεμβρίου 2012, Döhler Neuenkirchen, C-262/10, EU:C:2012:559, σκέψη 29).

24 Στη συνέχεια, όσον αφορά την επανάληψη της προφορικής διαδικασίας, υπενθυμίζεται ότι το Δικαστήριο δύναται, αυτεπαγγέλτως ή μετά από πρόταση του γενικού εισαγγελέα ή ακόμη και κατόπιν αιτήσεως των διαδίκων, να διατάξει την επανάληψη της προφορικής διαδικασίας, σύμφωνα με το άρθρο 83 του Κανονισμού Διαδικασίας, αν εκτιμά ότι δεν έχει διαφωτιστεί επαρκώς ή ότι η υπόθεση πρέπει να κριθεί βάσει ενός επιχειρήματος επί του οποίου δεν διεξήχθη συζήτηση μεταξύ των διαδίκων (βλ. αποφάσεις της 3ης Μαρτίου 2009, Επιτροπή κατά Αυστρίας, C-205/06, EU:C:2009:118, σκέψη 13, και της 6ης Σεπτεμβρίου 2012, Döhler Neuenkirchen, C-262/10, EU:C:2012:559, σκέψη 30).

25 Τέλος, όσον αφορά την προσκόμιση αποδείξεων μετά την ολοκλήρωση της γραπτής διαδικασίας σύμφωνα με το άρθρο 128, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, η διάταξη αυτή προβλέπει ότι ο διάδικος που επιθυμεί να προσκομίσει τέτοια στοιχεία αιτιολογεί την καθυστέρηση στην προσκόμισή τους και ότι ο πρόεδρος μπορεί, κατόπιν προτάσεως του εισηγητή δικαστή και αφού ακούσει τον γενικό εισαγγελέα, να χορηγήσει στον αντίδικο προθεσμία για να λάβει θέση επί των αποδεικτικών αυτών στοιχείων.

26 Εν προκειμένω, το Δικαστήριο εκτιμά ότι διαφωτίστηκε επαρκώς προκειμένου να αποφανθεί και ότι δεν καλείται να επιλύσει τη διαφορά με βάση επιχειρήματα ή νέα αποδεικτικά στοιχεία που δεν αποτέλεσαν αντικείμενο συζητήσεως μεταξύ των διαδίκων, οπότε δεν συντρέχει λόγος να γίνουν δεκτά τα αιτήματα της Επιτροπής.

Επί της προσφυγής

Επιχειρήματα των διαδίκων

27 Η Επιτροπή προσάπτει κατ' ουσίαν στη Δημοκρατία της Αυστρίας ότι, επιτρέποντας την κατασκευή υδροηλεκτρικού σταθμού στον Schwarze Sulm, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 4, παράγραφοι 1 έως 7, της οδηγίας 2000/60.

28 Συγκεκριμένα, η Επιτροπή εκτιμά ότι η απόφαση του 2007 συνιστά παράβαση της υποχρεώσεως την οποία επιβάλλει το άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο α', σημείο i, της οδηγίας 2000/60 στα κράτη μέλη να εφαρμόζουν τα αναγκαία μέτρα για την πρόληψη της υποβαθμίσεως της καταστάσεως όλων των συστημάτων επιφανειακών υδάτων.

29 Συναφώς, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι ο κυβερνήτης της Στυρίας είχε την ως άνω υποχρέωση κατά την ημερομηνία εκδόσεως της αποφάσεως αυτής, παρόλο που η δημοσίευση των σχεδίων διαχειρίσεως λεκάνης απορροής ποταμού κατέστη υποχρεωτική, σύμφωνα με το άρθρο 13, παράγραφος 6, της οδηγίας 2000/60, από τις 22 Δεκεμβρίου 2009.

30 Κατά την Επιτροπή, βάσει του συνδυασμού των διατάξεων του άρθρου 4, παράγραφος 3, ΛΕΕ και του άρθρου 288 ΣΛΕΕ, τα κράτη μέλη οφείλουν να απέχουν, μεταξύ της 22ας Δεκεμβρίου 2000, ημερομηνίας ενάρξεως ισχύος της οδηγίας 2000/60, και της 22ας Δεκεμβρίου 2009, ημερομηνίας λήξεως της προθεσμίας για την οποία γίνεται λόγος στο άρθρο 13, παράγραφος 6, της οδηγίας αυτής για τη δημοσίευση των σχεδίων διαχειρίσεως, από τη θέσπιση διατάξεων ικανών να θέσουν σε σοβαρό κίνδυνο την επίτευξη του αποτελέσματος που επιδιώκει το άρθρο 4 της εν λόγω οδηγίας. Επομένως, οι διατάξεις του άρθρου αυτού έπρεπε να τηρούνται ήδη κατά τη διάρκεια της ως άνω περιόδου.

31 Κατά την Επιτροπή, το επίμαχο σχέδιο μπορεί να επιφέρει επιδείνωση της καταστάσεως του συστήματος επιφανειακών υδάτων του Schwarze Sulm, κατά παράβαση της απαγορεύσεως της υποβαθμίσεως του άρθρου 4, παράγραφος 1, της οδηγίας 2000/60. Συγκεκριμένα, καίτοι η απόφαση του 2007 είχε αξιολογήσει την κατάσταση αυτή ως «υψηλή», το σχέδιο αυτό την χαρακτήριζε ως «καλή» και συνεπαγόταν, επομένως, την υποβάθμισή της. Συναφώς, η Επιτροπή θεωρεί ότι δεν μπορεί, προκειμένου να καθοριστεί αν συντρέχει τέτοια υποβάθμιση, να ληφθεί υπόψη ότι ο κυβερνήτης της Στυρίας, με την απόφαση του 2013, είχε τελικώς αξιολογήσει την ίδια αυτή κατάσταση ως «καλή», καθόσον η εν λόγω απόφαση δεν εκδόθηκε τηρουμένων των διαδικαστικών προϋποθέσεων που θέτουν τα άρθρα 13 και 14 της οδηγίας αυτής. Επομένως, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι, παρά την επιδείνωση της καταστάσεως των υδάτων που διαπιστώθηκε με την ως άνω απόφαση, το σχέδιο αυτό δεν συνεπάγεται υποβάθμιση της καταστάσεως αυτής.

32 Υπό τις περιστάσεις αυτές, η Επιτροπή θεωρεί ότι η απόφαση του 2007, η οποία ενέκρινε το επίμαχο σχέδιο, μπορεί να είναι βάσιμη κατά νόμον μόνον αν οι πληρούνται οι απαιτούμενες από το άρθρο 4, παράγραφος 7, της οδηγίας 2000/60 προϋποθέσεις για την παρέκκλιση από την απαγόρευση υποβαθμίσεως. Ωστόσο, η Επιτροπή διατείνεται ότι η Δημοκρατία της Αυστρίας ούτε εξέτασε προσηκόντως αν η παρέκκλιση αυτή μπορούσε εγκύρως να εφαρμοσθεί ούτε, εν πάση περιπτώσει, αιτιολόγησε επαρκώς την απόφασή της να κάνει χρήση της ως άνω παρεκκλίσεως.

33 Η Επιτροπή τονίζει συναφώς ότι η Δημοκρατία της Αυστρίας όφειλε να λάβει υπόψη ότι η δυναμικότητα του υδροηλεκτρικού σταθμού που αφορά η απόφαση του 2007 θα είναι «αμελητέα» σε σχέση με την περιφερειακή και εθνική παραγωγή υδροηλεκτρικής ενέργειας. Το εν λόγω κράτος μέλος δεν προέβη ούτε σε έρευνες σχετικά με τυχόν εναλλακτικές τοποθεσίες ούτε εξέτασε άλλες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, αντιθέτως προς τις απαιτήσεις του άρθρου 4, παράγραφος 7, της οδηγίας 2000/60. Κατά συνέπεια, η υποβάθμιση της καταστάσεως του συστήματος επιφανειακών υδάτων του Schwarze Sulm την οποία θα επιφέρει το επίμαχο σχέδιο δεν δικαιολογείται βάσει της διατάξεως αυτής.

34 Η Δημοκρατία της Αυστρίας φρονεί ότι η παρούσα προσφυγή είναι απαράδεκτη καθόσον, αφενός, δεν είναι επαρκώς σαφής και συγκεκριμένη, μεταξύ άλλων, όσον αφορά την αιτίαση που αντλείται από την προβαλλόμενη μη εκπλήρωση των υποχρεώσεων του άρθρου 4, παράγραφος 3, ΣΕΕ, σε συνδυασμό με το άρθρο 288 ΣΛΕΕ, και καθόσον, αφετέρου, η Επιτροπή είναι αποκλειστικώς αρμόδια να εξακριβώνει αν οι εθνικές αρχές έχουν εκτελέσει ορθώς τις διαδικαστικές υποχρεώσεις που προβλέπει η οδηγία 2000/60, και δεν μπορεί να ελέγχει την εκτίμηση των εν λόγω αρχών ως προς τη βασιμότητα ενός συγκεκριμένου σχεδίου και την εκ μέρους τους στάθμιση των συμφερόντων βάσει του άρθρου 4, παράγραφος 7, της οδηγίας αυτής.

35 Επικουρικώς, επί της ουσίας, η Δημοκρατία της Αυστρίας δέχεται ότι, από το 2007, δεν μπορούσε νομίμως να λάβει γενικά ή ειδικά μέτρα ικανά να θέσουν σε σοβαρό κίνδυνο την επίτευξη των σκοπών που επιδιώκει η οδηγία 2000/60.

36 Εντούτοις, κατά τη Δημοκρατία της Αυστρίας, με την απόφαση του 2007 μπορούσε εγκύρως να εγκριθεί, χωρίς παραβίαση των σκοπών της οδηγίας 2000/60, σχέδιο υδροηλεκτρικού σταθμού συνεπαγόμενο, ενδεχομένως, επιδείνωση της καταστάσεως του συστήματος επιφανειακών υδάτων, εφόσον πληρούνται οι προβλεπόμενες στο άρθρο 4, παράγραφος 7, της εν λόγω οδηγίας προϋποθέσεις.

37 Η Δημοκρατία της Αυστρίας τονίζει συναφώς ότι η απόφαση του 2007 εκδόθηκε κατόπιν διεξαγωγής διαδικασίας κατά την οποία εξετάστηκε και εκτιμήθηκε, κατά νόμον και σφαιρικά, το ζήτημα της υπάρξεως υπέρτερου δημόσιου συμφέροντος, λαμβανομένων συγκεκριμένα υπόψη των σκοπών της οδηγίας 2000/60 και των αποτελεσμάτων του εν λόγω σχεδίου επί των περιφερειακών και τοπικών ιδιαιτεροτήτων. Συναφώς, η Δημοκρατία της Αυστρίας τονίζει ότι έλαβε υπόψη της μελέτη εκπονηθείσα από το Institut für Elektrizitätswirtschaft und Energieinnovation (Ινστιτούτο για τη διαχείριση της ηλεκτρικής ενέργειας και την καινοτομία στον τομέα της ενέργειας, Αυστρία, στο εξής: Ινστιτούτο) του Technische Universität Graz (Πολυτεχνείο του Graz, Αυστρία) η οποία εξέθετε τους στόχους και τα πλεονεκτήματα του ως άνω σχεδίου καθώς και τις επιπτώσεις του στο περιβάλλον.

38 Η Δημοκρατία της Αυστρίας διατείνεται ότι, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει η Επιτροπή, η αρμόδια αρχή δεν έλαβε ως δεδομένο ότι η παραγωγή υδροηλεκτρικής ενέργειας υπαγορεύεται πάντοτε από υπέρτερο γενικό συμφέρον και συνιστά γενική εξαίρεση από τους σκοπούς της οδηγίας 2000/60, αλλά εξέτασε στο σύνολό της τη συγκεκριμένη περιφερειακή σημασία και τις τοπικές επιπτώσεις της κατασκευής υδροηλεκτρικού σταθμού στον ποταμό Schwarze Sulm.

39 Τέλος, η Δημοκρατία της Αυστρίας υποστηρίζει ότι ο κυβερνήτης της Στυρίας, κατά την έκδοση της αποφάσεως του 2007 και προς τον σκοπό της σταθμίσεως των συμφερόντων στην οποία προέβη σύμφωνα με τις διατάξεις της οδηγίας 2000/60, διέθετε προσήκον περιθώριο εκτιμήσεως, δεδομένου ότι η έγκριση σχεδίου υδροηλεκτρικού σταθμού αποτελεί σύνθετη απόφαση περιλαμβάνουσα και στοιχεία προγνώσεως.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

Επί του παραδεκτού

40 Η Δημοκρατία της Αυστρίας θεωρεί κατ' ουσίαν, αφενός, ότι η υπό κρίση προσφυγή δεν είναι επαρκώς σαφής και ακριβής, κατά την έννοια του άρθρου 120, στοιχείο γ', του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, μεταξύ άλλων, όσον αφορά την αιτίαση που αντλείται από την προβαλλόμενη μη τήρηση των υποχρεώσεων του άρθρου 4, παράγραφος 3, ΣΕΕ, σε συνδυασμό με το άρθρο 288 ΣΛΕΕ. Αφετέρου, φρονεί ότι η εν λόγω προσφυγή πρέπει να κριθεί απαράδεκτη καθόσον η Επιτροπή δεν είναι αρμόδια για να εκτιμήσει τη βασιμότητα συγκεκριμένου σχεδίου και την εκ μέρους των αρμόδιων εθνικών αρχών στάθμιση των υφισταμένων συμφερόντων.

41 Οι δύο αυτοί λόγοι απαραδέκτου πρέπει να απορριφθούν.

42 Όσον αφορά τον πρώτο λόγο απαραδέκτου, πράγματι, από το δικόγραφο της προσφυγής προκύπτει σαφώς ότι η Επιτροπή προσάπτει στη Δημοκρατία της Αυστρίας ότι, μεταξύ της 22ας Δεκεμβρίου 2000, ημερομηνίας θέσεως σε ισχύ της οδηγίας 2000/60, και της 22ας Δεκεμβρίου 2009, ημερομηνίας λήξεως της προθεσμίας για την οποία γίνεται λόγος στο άρθρο 13, παράγραφος 6, της οδηγίας αυτής για τη δημοσίευση των σχεδίων διαχειρίσεως, θέσπισε διατάξεις ικανές να θέσουν σε σοβαρό κίνδυνο την επίτευξη του αποτελέσματος που επιδιώκει το άρθρο 4 της εν λόγω οδηγίας. Όπως επισήμανε η γενική εισαγγελέας στο σημείο 30 των προτάσεών της, η Επιτροπή επικαλείται στα σημεία 25 και 26 του δικογράφου της προσφυγής της ρητώς την απόφαση της 11ης Σεπτεμβρίου 2012, Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Αιτωλοακαρνανίας κ.λπ. (C-43/10, EU:C:2012:560), για τον ποταμό Αχελώο, με την οποία το Δικαστήριο διαπίστωσε ότι, πριν ακόμη καταστεί εφαρμοστέα η διάταξη αυτή, τα κράτη μέλη όφειλαν να απέχουν, δυνάμει του άρθρου 4, παράγραφος 3, ΣΕΕ, σε συνδυασμό με το άρθρο 288 ΣΛΕΕ, [από τη θέσπιση διατάξεων ικανών] να θέσουν σε σοβαρό κίνδυνο την επίτευξη του αποτελέσματος που αυτή επιδιώκει.

43 Όσον αφορά τον δεύτερο λόγο απαραδέκτου, επισημαίνεται, όπως τόνισε η γενική εισαγγελέας στο σημείο 32 των προτάσεών της, ότι το ζήτημα κατά πόσον οι διατάξεις της οδηγίας 2000/60 παρέχουν στις αρμόδιες εθνικές αρχές περιθώριο σταθμίσεως των υφισταμένων συμφερόντων και αν αυτές υπερέβησαν το εν λόγω περιθώριο, δεν άπτεται του παραδεκτού αλλά του βασίμου της προσφυγής.

44 Η προσφυγή είναι, συνεπώς, παραδεκτή.

Επί της ουσίας

45 Η Επιτροπή προσάπτει κατ' ουσίαν στη Δημοκρατία της Αυστρίας ότι, με την απόφαση του 2007, ενέκρινε το επίμαχο σχέδιο, ενώ, σύμφωνα με την εν λόγω απόφαση, το σχέδιο αυτό θα υποβαθμίσει την κατάσταση του συστήματος επιφανειακών υδάτων του ποταμού Schwarze Sulm από «υψηλή» σε «καλή», κατά παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 1, της οδηγίας 2000/60, και ως εκ τούτου δεν εμπίπτει στην παρέκκλιση της απαγορεύσεως υποβαθμίσεως του άρθρου 4, παράγραφος 7, στοιχείο γ', της ως άνω οδηγίας.

46 Προκαταρκτικώς, πρέπει, όπως εκτέθηκε στη σκέψη 18 της παρούσας αποφάσεως, να τονιστεί ότι η ταξινόμηση της καταστάσεως των υδάτων του Schwarze Sulm πριν από την εφαρμογή του επίμαχου σχεδίου, όπως είχε γίνει με την απόφαση του 2007, αναθεωρήθηκε με την απόφαση του 2013. Με την τελευταία αυτή απόφαση, ο κυβερνήτης της Στυρίας υποβάθμισε το ως άνω επίπεδο από «υψηλό» σε «καλό», ούτως ώστε, σε σχέση με την εν λόγω απόφαση, το επίμαχο σχέδιο δεν συνεπάγεται πλέον υποβάθμιση της καταστάσεως των υδάτων από «υψηλή» σε «καλή».

47 Ωστόσο, πρέπει να θεωρηθεί ότι η απόφαση του 2013 δεν αποτελεί αντικείμενο της παρούσας προσφυγής. Πράγματι, αφενός, καίτοι η Επιτροπή θεωρεί ότι, εν προκειμένω, δεν μπορεί να ληφθεί υπόψη η απόφαση αυτή και η επιδείνωση της καταστάσεως του συστήματος επιφανειακών υδάτων του Schwarze Sulm για να καθορισθεί αν το επίμαχο σχέδιο συνεπάγεται υποβάθμιση της ως άνω καταστάσεως, το θεσμικό αυτό όργανο δεν αμφισβήτησε, στο πλαίσιο της παρούσας προσφυγής, την εκτίμηση της βασιμότητας της αποφάσεως αυτής και δεν την περιέλαβε στα αιτήματα του δικογράφου της προσφυγής του. Αφετέρου, ούτε η Δημοκρατία της Αυστρίας επικαλέστηκε την απόφαση του 2013 ενώπιον του Δικαστηρίου για να αμφισβητήσει την ύπαρξη της ως άνω υποβαθμίσεως και να υποστηρίξει, συνεπώς, ότι με την έκδοση της εν λόγω αποφάσεως, η οποία επήλθε πριν από τη λήξη της προβλεπόμενης στην αιτιολογημένη γνώμη προθεσμίας, έθεσε τέρμα στην προβαλλόμενη παράβαση. Επομένως, δεν αμφισβητεί ότι, για τους σκοπούς της παρούσας προσφυγής, πρέπει να ληφθεί υπόψη η κατάσταση των υδάτων του Schwarze Sulm όπως

αξιολογήθηκε με την απόφαση του 2007, αλλά φρονεί ότι το εν λόγω σχέδιο δεν παραβαίνει το άρθρο 4 της οδηγίας 2000/60 καθόσον η υποβάθμιση της καταστάσεως των υδάτων την οποία συνεπάγεται δικαιολογείται σε σχέση με το άρθρο 4, παράγραφος 7, της οδηγίας αυτής.

48 Υπό τις περιστάσεις αυτές, για τους σκοπούς της παρούσας προσφυγής, πρέπει να ληφθεί υπόψη μόνον η ταξινόμηση της καταστάσεως του συστήματος επιφανειακών υδάτων του Schwarze Sulm όπως καθορίστηκε με την απόφαση του 2007 και να μη ληφθεί υπόψη η απόφαση του 2013.

49 Προκειμένου να εκτιμηθεί η συμβατότητα της αποφάσεως του 2007 με τις διατάξεις της οδηγίας 2000/60, υπενθυμίζεται ότι οι υποχρεώσεις τις οποίες επιβάλλει το άρθρο 4 της οδηγίας αυτής άρχισαν να ισχύουν από τις 22 Δεκεμβρίου 2009, ημερομηνία λήξεως της προθεσμίας που τάχθηκε στα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 13, παράγραφος 6, της εν λόγω οδηγίας, προκειμένου να δημοσιεύσουν τα σχέδια διαχειρίσεως των περιοχών λεκάνης απορροής ποταμού (βλ., συναφώς, απόφαση της 11ης Σεπτεμβρίου 2012, Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Αιτωλοακαρνανίας κ.λπ., C-43/10, EU:C:2012:560, σκέψεις 51 έως 56).

50 Εντούτοις, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, κατά τη διάρκεια της προθεσμίας μεταφοράς μιας οδηγίας τα κράτη μέλη αποδέκτες της οφείλουν να απέχουν από τη θέσπιση διατάξεων ικανών να θέσουν σε σοβαρό κίνδυνο την επίτευξη του αποτελέσματος που επιδιώκει η οδηγία αυτή. Μια τέτοια υποχρέωση αποχής, η οποία επιβάλλεται σε όλες τις εθνικές αρχές, πρέπει να νοηθεί ως καλύπτουσα τη λήψη οποιουδήποτε μέτρου, γενικού ή ειδικού, ικανού να προκαλέσει έναν τέτοιο κίνδυνο (απόφαση της 11ης Σεπτεμβρίου 2012, Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Αιτωλοακαρνανίας κ.λπ., C-43/10, EU:C:2012:560, σκέψη 57 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

51 Συνεπώς, καίτοι το επίμαχο σχέδιο δεν ενέπιπτε, κατά την ημερομηνία εκδόσεως της αποφάσεως του 2007, στο άρθρο 4 της οδηγίας 2000/60, η Δημοκρατία της Αυστρίας όφειλε, πριν ακόμη από την ημερομηνία λήξεως της προθεσμίας που το άρθρο 13, παράγραφος 6, αυτής της οδηγίας τάσσει στα κράτη μέλη για τη δημοσίευση των σχεδίων διαχειρίσεως των περιοχών λεκάνης απορροής ποταμού, να απέχει από τη θέσπιση διατάξεων ικανών να θέσουν σε σοβαρό κίνδυνο την επίτευξη του αποτελέσματος που επιδιώκει το εν λόγω άρθρο 4 (βλ., συναφώς, απόφαση της 11ης Σεπτεμβρίου 2012, Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Αιτωλοακαρνανίας κ.λπ., C-43/10, EU:C:2012:560, σκέψη 60).

52 Επομένως, για την εκδίκαση της παρούσας προσφυγής, πρέπει να εξετασθεί αν το επίμαχο σχέδιο δύναται να υποβαθμίσει την κατάσταση του συστήματος επιφανειακών υδάτων του Schwarze Sulm, και, σε καταφατική περίπτωση, να ερευνηθεί αν η υποβάθμιση αυτή εμπίπτει ενδεχομένως στην παρέκκλιση από την απαγόρευση υποβαθμίσεως που προβλέπει το άρθρο 4, παράγραφος 7, της οδηγίας 2000/60.

– Επί της υποβαθμίσεως του Schwarze Sulm

53 Επισημαίνεται ότι η αιτιολογική σκέψη 25 της οδηγίας 2000/60 αναφέρει ότι οι περιβαλλοντικοί στόχοι θα πρέπει να ορίζονται κατά τρόπο ώστε να εξασφαλίζεται η επίτευξη της καλής ποιότητας των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση και η αποτροπή της επιδεινώσεως της καταστάσεως των υδάτων σε επίπεδο της Ένωσης. Επιπλέον, από το γράμμα του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο α′, σημείο i, της εν λόγω οδηγίας, το οποίο ορίζει ότι «τα κράτη μέλη εφαρμόζουν τα αναγκαία μέτρα για την πρόληψη της υποβαθμίσεως της καταστάσεως όλων των συστημάτων επιφανειακών υδάτων», προκύπτει ότι τα κράτη μέλη λαμβάνουν υποχρεωτικά τέτοια μέτρα. Συναφώς, η έγκριση ενός συγκεκριμένου σχεδίου, όπως αυτού που αφορά η απόφαση του 2007, πρέπει να νοηθεί ως εφαρμογή τέτοιων μέτρων (βλ., συναφώς, απόφαση της 1ης Ιουλίου 2015, Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland, C-461/13, EU:C:2015:433, σκέψεις 31, 32 και 35).

54 Στο πλαίσιο αυτό, το Δικαστήριο έκρινε ότι το άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο α', της οδηγίας 2000/60 δεν περιορίζεται στον καθορισμό, υπό μορφή προγραμματικής εξαγγελίας, απλών στόχων διαχειριστικού σχεδιασμού, αλλά παράγει δεσμευτικά αποτελέσματα, αφότου καθοριστεί η οικολογική κατάσταση του οικείου υδατικού συστήματος, σε κάθε στάδιο της διαδικασίας που καθιερώνει η εν λόγω οδηγία (απόφαση της 1ης Ιουλίου 2015, Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland, C-461/13, EU:C:2015:433, σκέψη 43).

55 Συναφώς, το προβλεπόμενο στο άρθρο 4, παράγραφος 7, της εν λόγω οδηγίας καθεστώς παρεκκλίσεων συνιστά στοιχείο υπέρ της ερμηνείας κατά την οποία η αποτροπή της υποβαθμίσεως της καταστάσεως των υδάτινων συστημάτων έχει δεσμευτικό χαρακτήρα (βλ., συναφώς, απόφαση της 1ης Ιουλίου 2015, Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland, C-461/13, EU:C:2015:433, σκέψη 44).

56 Επιπλέον, τονίζεται ότι από τη δομή των κατηγοριών των παρεκκλίσεων που προβλέπει η διάταξη αυτή προκύπτει ότι το άρθρο 4 της εν λόγω οδηγίας δεν περιέχει μόνο γενικές υποχρεώσεις, αλλά αφορά και συγκεκριμένα έργα. Πράγματι, οι λόγοι παρεκκλίσεως εφαρμόζονται ιδίως όταν η μη τήρηση των στόχων του εν λόγω άρθρου 4 είναι απόρροια είτε νέων τροποποιήσεων των φυσικών ιδιοτήτων του συστήματος επιφανειακών υδάτων, με αποτέλεσμα να προκαλούνται αρνητικές συνέπειες, είτε νέων ανθρώπινων δραστηριοτήτων βιώσιμης ανάπτυξης. Τούτο μπορεί να συμβεί κατόπιν της χορηγήσεως νέας εγκρίσεως για έργα. Είναι, πράγματι, αδύνατη η αντιμετώπιση ενός έργου χωριστά από την εφαρμογή σχεδίων διαχειρίσεως (βλ., συναφώς, απόφαση της 1ης Ιουλίου 2015, Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland, C-461/13, EU:C:2015:433, σκέψη 47).

57 Κατά συνέπεια, τα συγκεκριμένα αυτά έργα εμπίπτουν στην υποχρέωση προς πρόληψη της υποβαθμίσεως της καταστάσεως των υδατικών συστημάτων, την οποία επιβάλλει το άρθρο 4 της οδηγίας 2000/60.

58 Η ως άνω κατάσταση καθορίζεται σύμφωνα με τους λόγους οικολογικής ποιότητας κάθε κατηγορίας επιφανειακών υδάτων σε πέντε κλάσεις μέσω μιας οριακής τιμής των στοιχείων βιολογικής ποιότητας η οποία προσδιορίζει τη διαχωριστική γραμμή μεταξύ των διαφόρων αυτών κλάσεων, και συγκεκριμένα μεταξύ «υψηλής», «καλής», «μέτριας», «ελλιπούς» και «κακής» (απόφαση της 1ης Ιουλίου 2015, Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland, C-461/13, EU:C:2015:433, σκέψη 57).

59 Συναφώς, το Δικαστήριο διευκρίνισε ότι υποβάθμιση της καταστάσεως ενός συστήματος επιφανειακών υδάτων κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο α', σημείο i, της οδηγίας 2000/60 υφίσταται όταν η κατάσταση τουλάχιστον ενός από τα ποιοτικά στοιχεία κατά την έννοια του παραρτήματος V της εν λόγω οδηγίας υποβαθμίζεται κατά μία κλάση, ακόμη και αν η υποβάθμιση αυτή του ποιοτικού στοιχείου δεν συνεπάγεται την επί τα χείρω τροποποίηση της ταξινομήσεως του συστήματος επιφανειακών υδάτων στο σύνολό του. Πάντως, αν το οικείο ποιοτικό στοιχείο κατά την έννοια του παραρτήματος αυτού εντάσσεται ήδη στη χαμηλότερη κλάση, οποιαδήποτε υποβάθμιση του εν λόγω στοιχείου συνιστά υποβάθμιση της καταστάσεως ενός συστήματος επιφανειακών υδάτων (απόφαση της 1ης Ιουλίου 2015, Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland, C-461/13, EU:C:2015:433, σκέψη 69).

60 Εν προκειμένω, από την ενώπιον του Δικαστηρίου προσκομισθείσα δικογραφία προκύπτει ότι οι απαραίτητες εργασίες για την κατασκευή του υδροηλεκτρικού σταθμού τον οποίο αφορά το επίμαχο σχέδιο θα επηρεάσουν τη ροή του Schwarze Sulm κατά μήκος 8 χλμ. Για να καθοριστεί η οικολογική κατάσταση του ποταμού αυτού, κατά την έννοια της οδηγίας 2000/60, έκθεση πραγματογνωμοσύνης του Institut für Bodenkultur (Γεωπονικό Ινστιτούτο της Βιέννης, Αυστρία) του 2006 κατέληξε στο ότι η κατάσταση του υδάτινου συστήματος του εν λόγω ποταμού ήταν «υψηλή» και ότι έπρεπε να απορριφθεί το ως άνω σχέδιο λόγω της συνεπαγόμενης υποβαθμίσεως της καταστάσεως αυτής. Η

ταξινόμηση της καταστάσεως του συστήματος επιφανειακών υδάτων του Schwarze Sulm ως «υψηλή» στηρίχθηκε στο τελικό αποτέλεσμα ευρέος προγραμματισμού σε μια συγκεκριμένη χρονική περίοδο που κατέληξε, σύμφωνα με το άρθρο 13 της οδηγίας 2000/60, στην εκπόνηση του σχεδίου του 2009.

61 Εξάλλου, με την απάντησή της στο πρώτο έγγραφο οχλήσεως, η Δημοκρατία της Αυστρίας δεν αμφισβήτησε ότι η εφαρμογή του επίμαχου σχεδίου συνεπάγεται υποβάθμιση της καταστάσεως του συστήματος επιφανειακών υδάτων του Schwarze Sulm, αλλά επικαλέστηκε την παρέκκλιση από την απαγόρευση υποβαθμίσεως, που προβλέπει το άρθρο 4, παράγραφος 7, στοιχείο γ′, της οδηγίας 2000/60, διατεινόμενη ότι το υπέρτερο γενικό συμφέρον υπαγορεύει μεγαλύτερη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας όπως η υδροηλεκτρική ενέργεια.

62 Τέλος, όπως τόνισε η Δημοκρατία της Αυστρίας στο σημείο 20 του υπομνήματος αντικρούσεως, στην απόφαση του 2007, σελίδα 192 επ., ο κυβερνήτης της Στυρίας αναγνώρισε ότι το σχέδιο συνεπάγεται «τουλάχιστον μερική επιδείνωση των επιφανειακών υδάτων», δεδομένου ότι η «διατήρηση “υψηλού επιπέδου” στον οικείο υποτομέα OK 8026600» είναι δημοσίου συμφέροντος, και ότι «[στο] “ανώτερο” υδάτινο σύστημα OK 8026600, σε τομέα περίπου 8 χλμ., υποβάθμιση ενός επιπέδου, ήτοι από “υψηλή” σε “καλή” κατάσταση, αφορά μία από τις καταστάσεις για τις οποίες γίνεται λόγος στο άρθρο 30bis του νόμου περί υδάτων».

63 Υπό τις περιστάσεις αυτές, φαίνεται ότι το επίμαχο σχέδιο δύναται να επιφέρει υποβάθμιση της καταστάσεως του συστήματος επιφανειακών υδάτων του Schwarze Sulm, όπως αξιολογήθηκε με την απόφαση του 2007.

– Επί της παρεκκλίσεως από την απαγόρευση υποβαθμίσεως του άρθρου 4, παράγραφος 7, της οδηγίας 2000/60

64 Υπενθυμίζεται ότι, υπό την επιφύλαξη χορηγήσεως παρεκκλίσεως, πρέπει να αποφεύγεται κάθε υποβάθμιση της καταστάσεως του συστήματος επιφανειακών υδάτων. Επομένως, η υποχρέωση προς πρόληψη τέτοιας υποβαθμίσεως παραμένει δεσμευτική σε κάθε στάδιο της εφαρμογής της οδηγίας 2000/60 και ισχύει για κάθε τύπο και για κάθε κατάσταση συστήματος επιφανειακών υδάτων για το οποίο έχει καταρτισθεί σχέδιο διαχειρίσεως. Συνεπώς, το εμπλεκόμενο κράτος μέλος έχει την υποχρέωση να αρνείται την έγκριση έργου όταν το έργο αυτό δύναται, ως εκ της φύσεώς του, να υποβαθμίσει την κατάσταση του οικείου υδατικού συστήματος ή να διακυβεύσει την επίτευξη καλής καταστάσεως των συστημάτων επιφανειακών υδάτων, εκτός και αν μπορεί να γίνει δεκτό ότι το εν λόγω έργο εμπίπτει σε μία από τις παρεκκλίσεις του άρθρου 4, παράγραφος 7, της οδηγίας αυτής (βλ., συναφώς, απόφαση της 1ης Ιουλίου 2015, Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland, C-461/13, EU:C:2015:433, σκέψη 50).

65 Το Δικαστήριο έχει κρίνει συναφώς ότι, όταν ένα σχέδιο μπορεί να έχει ως προς τα ύδατα τις αρνητικές συνέπειες που αναφέρονται στο άρθρο 4, παράγραφος 7, της εν λόγω οδηγίας, μπορεί να εγκριθεί, αν πληρούνται τουλάχιστον οι προϋποθέσεις που προβλέπει το άρθρο 4, παράγραφος 7, στοιχεία α′ έως δ′, της ως άνω οδηγίας (απόφαση της 11ης Σεπτεμβρίου 2012, Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Αιτωλοακαρνανίας κ.λπ., C-43/10, EU:C:2012:560, σκέψεις 67 και 69).

66 Εν προκειμένω, για να καθοριστεί αν η απόφαση του 2007 εκδόθηκε τηρουμένων των απαιτήσεων του άρθρου 4, παράγραφος 7, της οδηγίας 2000/60, πρέπει να εξετασθεί, πρώτον, αν ελήφθησαν όλα τα πρακτικώς εφικτά μέτρα για τον μετριασμό των αρνητικών συνεπειών του επίμαχου σχεδίου στην κατάσταση του οικείου υδατικού συστήματος, δεύτερον, αν η αιτιολογία του σχεδίου αυτού εκτίθετο ειδικά και τεκμηριωμένα, τρίτον, αν το εν λόγω σχέδιο υπαγορευόταν από υπέρτερο δημόσιο συμφέρον και/ή αν τα οφέλη για το περιβάλλον και την κοινωνία από την επίτευξη των στόχων που εξαγγέλλονται στο άρθρο 4, παράγραφος 1, της οδηγίας αυτής υπερκαλύπτονταν από τα οφέλη του σχεδίου αυτού για την υγεία των ανθρώπων, για τη διαφύλαξη της ασφάλειάς τους ή για την αειφόρο ανάπτυξη που προκύπτουν από την εφαρμογή του εν λόγω σχεδίου, και, τέταρτον, αν οι χρήσιμοι

στόχοι που επιδιώκονται δεν μπορούσαν, για τεχνικούς λόγους ή λόγω υπέρμετρου κόστους, να επιτευχθούν με άλλα μέσα τα οποία θα συνιστούσαν σαφώς καλύτερη περιβαλλοντική επιλογή (βλ., συναφώς, απόφαση της 11ης Σεπτεμβρίου 2012, Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Αιτωλοακαρνανίας κ.λπ., C-43/10, EU:C:2012:560, σκέψη 67).

67 Προς στήριξη της απόψεώς της ότι το επίμαχο σχέδιο συνάδει με τις απαιτήσεις του άρθρου 4, παράγραφος 7, της οδηγίας 2000/60, η Δημοκρατία της Αυστρίας διατείνεται ότι σκοπός της κατασκευής υδροηλεκτρικού σταθμού στον Schwarze Sulm είναι η ανάπτυξη ανανεώσιμων μορφών ενέργειας. Εντούτοις, η Επιτροπή φρονεί κατ' ουσίαν ότι, προβάλλοντας το επιχείρημα αυτό, η Δημοκρατία της Αυστρίας ισχυρίζεται απλώς ότι η παραγωγή ανανεώσιμων μορφών ενέργειας ανταποκρίνεται, γενικώς, σε υπέρτερο δημόσιο συμφέρον, χωρίς να διευκρινίζει αν το επίμαχο σχέδιο πρέπει να τύχει της παρεκκλίσεως από την αρχή της απαγορεύσεως της υποβαθμίσεως.

68 Συναφώς, επισημαίνεται εκ προοιμίου ότι, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει η Επιτροπή, η δεύτερη από τις προϋποθέσεις που εκτίθενται στη σκέψη 66 της παρούσας αποφάσεως πληρούται σαφώς εν προκειμένω, εφόσον η απόφαση του 2007 εκθέτει λεπτομερώς τους αιτιολογικούς λόγους του επίμαχου σχεδίου, τις επιπτώσεις του στο περιβάλλον και τα προβαλλόμενα οφέλη του εν λόγω σχεδίου.

69 Εν συνεχεία, διαπιστώνεται ότι η κατασκευή υδροηλεκτρικού σταθμού, όπως αυτού που αφορά το επίμαχο σχέδιο, μπορεί πράγματι να άπτεται υπέρτερου δημόσιου συμφέροντος.

70 Συναφώς, πρέπει να αναγνωρισθεί στα κράτη μέλη ορισμένο περιθώριο εκτιμήσεως για να καθορίζουν αν ένα συγκεκριμένο σχέδιο άπτεται του συμφέροντος αυτού. Πράγματι, η οδηγία 2000/60, η οποία εκδόθηκε βάσει του άρθρου 175, παράγραφος 1, ΕΚ (νυν άρθρου 192, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ), θέτει κοινές αρχές και ένα γενικό πλαίσιο δράσεως για την προστασία των υδάτων και εξασφαλίζει τον συντονισμό, την ενσωμάτωση, καθώς και, πιο μακροπρόθεσμα, την ανάπτυξη των γενικών αρχών και δομών για την προστασία και τη βιώσιμη χρησιμοποίηση των υδάτων εντός της Ένωσης. Οι αρχές αυτές και το εν λόγω πλαίσιο πρέπει να αναπτυχθούν εν συνεχεία από τα κράτη μέλη, τα οποία καλούνται να λάβουν σειρά ειδικών μέτρων. Επομένως, η οδηγία δεν έχει ως σκοπό την πλήρη εναρμόνιση των νομοθεσιών των κρατών μελών στον τομέα του ύδατος (αποφάσεις της 30ής Νοεμβρίου 2006, Επιτροπή κατά Λουξεμβούργου, C-32/05, EU:C:2006:749, σκέψη 41· της 11ης Σεπτεμβρίου 2014, Επιτροπή κατά Γερμανίας, C-525/12, EU:C:2014:2202, σκέψη 50, και της 1ης Ιουλίου 2015, Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland, C-461/13, EU:C:2015:433, σκέψη 34).

71 Στο πλαίσιο του ως άνω περιθωρίου εκτιμήσεως, η Δημοκρατία της Αυστρίας ορθώς θεώρησε ότι το επίμαχο σχέδιο, το οποίο σκοπεί την προαγωγή της παραγωγής ανανεώσιμων πηγών ενέργειας μέσω της υδροηλεκτρικής ενέργειας, άπτεται υπέρτερου δημόσιου συμφέροντος.

72 Πράγματι, το άρθρο 194, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ προβλέπει ότι, στο πλαίσιο της εγκαθιδρύσεως και λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς και λαμβανομένης υπόψη της απαιτήσεως να προστατευθεί και να βελτιωθεί το περιβάλλον, η πολιτική της Ένωσης στον τομέα της ενέργειας, σε πνεύμα αλληλεγγύης μεταξύ κρατών μελών, έχει ως σκοπό να διασφαλίζει την ομαλή λειτουργία της αγοράς ενέργειας, να διασφαλίζει τον ενεργειακό ανεφοδιασμό της Ένωσης, να προωθεί την ενεργειακή αποδοτικότητα και την εξοικονόμηση ενέργειας και την ανάπτυξη νέων και ανανεώσιμων μορφών ενέργειας και να προωθεί τη διασύνδεση των ενεργειακών δικτύων (απόφαση της 6ης Σεπτεμβρίου 2012, Κοινοβούλιο κατά Συμβουλίου, C-490/10, EU:C:2012:525, σκέψη 65).

73 Επιπλέον, η προαγωγή των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας που κατατάσσεται στην πρώτη γραμμή των προτεραιοτήτων της Ένωσης δικαιολογείται λαμβανομένου υπόψη, μεταξύ άλλων, ότι η εκμετάλλευση των εν λόγω πηγών ενέργειας συμβάλλει στην προστασία του περιβάλλοντος και στην αειφόρο ανάπτυξη και μπορεί να ενισχύσει την ασφάλεια καθώς και τη διαφοροποίηση του ενεργειακού

εφοδιασμού και να επιταχύνει την εκπλήρωση των σκοπών του Πρωτοκόλλου του Κυότο που έχει προσαρτηθεί στη σύμβαση-πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για τις κλιματικές αλλαγές (απόφαση της 26ης Σεπτεμβρίου 2013, IBV & Cie, C-195/12, EU:C:2013:598, σκέψη 56).

74 Τέλος, τονίζεται ότι, εν προκειμένω, οι εθνικές αρχές στάθμισαν τα αναμενόμενα οφέλη από το επίμαχο σχέδιο με τη συνακόλουθη υποβάθμιση της καταστάσεως του συστήματος επιφανειακών υδάτων του Schwarze Sulm. Βάσει της σταθμίσεως αυτής, οι εθνικές αρχές μπόρεσαν να θεωρήσουν ότι από το σχέδιο αυτό προκύπτει όφελος για την αειφόρο ανάπτυξη, ότι ελήφθησαν όλα τα πρακτικώς εφικτά μέτρα για τον μετριασμό των αρνητικών συνεπειών του εν λόγω σχεδίου στην κατάσταση του ως άνω συστήματος επιφανειακών υδάτων και ότι οι επιδιωκόμενοι από το σχέδιο αυτό σκοποί δεν μπορούσαν, για τεχνικούς λόγους ή λόγω υπέρμετρου κόστους, να επιτευχθούν με άλλα μέσα τα οποία θα συνιστούσαν σαφώς καλύτερη περιβαλλοντική επιλογή.

75 Συναφώς, όπως εκτέθηκε στη σκέψη 37 της παρούσας αποφάσεως, από την ενώπιον του Δικαστηρίου προσκομισθείσα δικογραφία προκύπτει ότι, για την έκδοση της αποφάσεως του 2007, ο κυβερνήτης της Στυρίας βασίστηκε, μεταξύ άλλων, σε μελέτη του Ινστιτούτου για τη διαχείριση της ηλεκτρικής ενέργειας και της καινοτομίας στον τομέα της ενέργειας, που του είχε κοινοποιηθεί από τους αιτούντες την άδεια κατασκευής του υδροηλεκτρικού σταθμού.

76 Ασφαλώς, οι συντάκτες της ως άνω μελέτης υπενθύμισαν ότι στην αρμόδια αρχή απόκειται να σταθμίσει τα εμπλεκόμενα συμφέροντα, ειδικότερα μεταξύ των αναμενόμενων οφελών του επίμαχου σχεδίου και των επιπτώσεών του στην κατάσταση του συστήματος επιφανειακών υδάτων του Schwarze Sulm.

77 Πάντως, ο κυβερνήτης της Στυρίας, αφού υπενθύμισε ότι η εν λόγω μελέτη «τεκμηρίωνε με κατανοητό και πειστικό τρόπο ότι η υδροηλεκτρική ενέργεια γενικώς και το [επίμαχο σχέδιο] ειδικότερα ανταποκρίνονταν σε υπέρτερο δημόσιο συμφέρον και [ήταν] μεγάλης σημασίας για την αειφόρο ανάπτυξη (της περιοχής)», τόνισε ότι οι συντάκτες της ως άνω μελέτης «παρουσίαζαν λεπτομερώς τις καλές ενεργειακές αποδόσεις του σχεδίου, λόγω του μεγάλου ύψους της πτώσεως του νερού σε σχετικά μικρή απόσταση, καθώς και τις οικονομικές πτυχές του σχεδίου για την τοπική οικονομία», «ότι η θετική συμβολή του σχεδίου στη μείωση του ρυθμού της αυξήσεως της θερμοκρασίας με την υποκατάσταση της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά με εκπομπές CO_2 [παρουσιαζόταν] πειστικώς», και ότι η μελέτη «[επισήμανε] ότι οι επωφελείς σκοποί [του σχεδίου] δεν [μπορούσαν] ακριβώς να επιτευχθούν με άλλα μέσα συνιστώντα καλύτερη περιβαλλοντική επιλογή». Επιπλέον, από την υποβληθείσα στο Δικαστήριο δικογραφία προκύπτει επίσης ότι έχουν προβλεφθεί όλα τα πρακτικώς εφικτά μέτρα για να μετριασθούν οι αρνητικές συνέπειες του επίμαχου σχεδίου στην κατάσταση του οικείου υδάτινου συστήματος, ειδικότερα για να μειωθούν τα εμπόδια που δημιουργεί το εν λόγω σχέδιο στην ιχθυομετανάστευση μέσω της κατασκευής έργου διευκολύνσεως της ιχθυομεταναστεύσεως αυτής.

78 Επομένως, βάσει της εκθέσεως αυτής, η απόφαση του 2007 κατέληγε στο ότι:

«Τα περιφερειακά και διαπεριφερειακά πλεονεκτήματα του [επίμαχου σχεδίου] για το περιβάλλον, το κλίμα και την οικονομία, τα οποία επισημάνθησαν πειστικώς σε μια έκθεση, έρχονται σε αντίθεση με το εν λόγω αρνητικό αποτέλεσμα [του ως άνω] σχεδίου (το οποίο είναι μάλλον αμελητέο σε σχέση με άλλα τυχόν αρνητικά αποτελέσματα) επί των μνημονευόμενων στο άρθρο 30bis του [WRG] καταστάσεων. Δεδομένου ότι, με [το εν λόγω] σχέδιο, μπορεί να διατεθεί σε σημαντική ποσότητα καθαρή ενέργεια, η αρμόδια αρχή πρέπει να θεωρήσει ότι το μέτρο αυτό παρουσιάζει σημαντικό δημόσιο συμφέρον για την ανάπτυξη της βιώσιμης ενέργειας.

Κατόπιν της σταθμίσεως των περιστάσεων της υποθέσεως επί της οποίας πρέπει να ληφθεί απόφαση, η αρχή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι τα δημόσια συμφέροντα για την κατασκευή του υδροηλεκτρικού σταθμού "Schwarze Sulm" υπερέχουν σαφώς των διαπιστωθέντων προβλημάτων σχετικά με τους περιβαλλοντικούς σκοπούς που απαριθμούνται στο άρθρο 30 επ. καθώς και στα άρθρα 104 και 104 bis του [WRG].»

79 Εν συνεχεία, το σχέδιο του 2009 περιέλαβε, κατά το άρθρο 4, παράγραφος 7, στοιχείο β', της οδηγίας 2000/60, εξέταση των αναμενόμενων οφελών του επίμαχου σχεδίου, ήτοι παραγωγή υδροηλεκτρικής ενέργειας αντιπροσωπεύουσας 2 τοις χιλίοις της περιφερειακής παραγωγής και 0,4 τοις χιλίοις της εθνικής ενέργειας.

80 Επομένως, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει η Επιτροπή, ο κυβερνήτης της Στυρίας εξέτασε το σχέδιο στο σύνολό του, περιλαμβανομένου των άμεσων και έμμεσων επιπτώσεών του στους σκοπούς της οδηγίας 2000/60 και στάθμισε τα πλεονεκτήματα του σχεδίου αυτού με τις αρνητικές συνέπειές του επί της καταστάσεως του συστήματος επιφανειακών υδάτων του Schwarze Sulm. Ειδικότερα, στο πλαίσιο της εξετάσεως αυτής, έλαβε υπόψη το γεγονός ότι ο εν λόγω ποταμός έχει υψηλή οικολογική ποιότητα, αλλά θεώρησε ότι, λαμβανομένων υπόψη των ποικίλων αναμενόμενων πλεονεκτημάτων του ως άνω σχεδίου, τα συνδεόμενα με αυτό δημόσια συμφέροντα υπερέχουν σαφώς των προβλημάτων σε σχέση με τον επιδιωκόμενο από την εν λόγω οδηγία σκοπό της μη υποβαθμίσεως. Συνεπώς, δεν επικαλέστηκε μόνον αορίστως το υπέρτερο γενικό συμφέρον που αντιπροσωπεύει η παραγωγή ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, αλλά βασίστηκε σε λεπτομερή και συγκεκριμένη για το ως άνω σχέδιο επιστημονική ανάλυση, πριν συναγάγει ότι πληρούνταν οι προϋποθέσεις παρεκκλίσεως από την απαγόρευση υποβαθμίσεως.

81 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι ο κυβερνήτης της Στυρίας, ο οποίος αποφάνθηκε βάσει μελέτης του Ινστιτούτου που του παρέσχε χρήσιμη πληροφόρηση για τις συνέπειες του επίμαχου σχεδίου, έλαβε υπόψη του το σύνολο των προϋποθέσεων του άρθρου 4, παράγραφος 7, της οδηγίας 2000/60 και ορθώς θεώρησε ότι αυτές πληρούνταν.

82 Αμφισβητώντας επί της ουσίας την εκτίμηση στην οποία κατέληξε ο κυβερνήτης της Στυρίας, η Επιτροπή υποστηρίζει ειδικότερα ότι η υδροηλεκτρική ενέργεια είναι μια πηγή ανανεώσιμων πηγών ενέργειας μεταξύ άλλων και ότι η παραγόμενη από τον υδροηλεκτρικό σταθμό τον οποίο αφορά το επίμαχο σχέδιο ενέργεια θα έχει περιθωριακή μόνον σημασία στον εφοδιασμό με ηλεκτρική ενέργεια τόσο σε περιφερειακό όσο και εθνικό επίπεδο. Εντούτοις, ελλείψει συγκεκριμένων αιτιάσεων της Επιτροπής, οι οποίες θα μπορούσαν, για παράδειγμα, να αποδείξουν κατά πόσον η μελέτη, για την οποία γίνεται λόγος στη σκέψη 75 της παρούσας αποφάσεως και της οποίας τα πορίσματα περιελήφθησαν στην απόφαση του 2007, είναι ελλιπής ή εσφαλμένη, λόγω ανεπαρκούς αναλύσεως των οικολογικών επιπτώσεων του ως άνω σχεδίου στην κατάσταση του συστήματος επιφανειακών υδάτων του Schwarze Sulm ή λόγω αναξιοπιστίας των προβλέψεων περί παραγωγής υδροηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και ελλείψει συγκριτικών στοιχείων δυναμένων να χαρακτηρίσουν τη σχεδιαζόμενη παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας ως αμελητέας σε σχέση με τις διαστάσεις του εν λόγω σχεδίου, διαπιστώνεται ότι η Επιτροπή δεν απέδειξε την προβαλλόμενη παράβαση.

83 Από το σύνολο των προεκτεθέντων προκύπτει ότι η προσφυγή της Επιτροπής πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμη.

Επί των δικαστικών εξόδων

84 Κατά το άρθρο 138, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα. Δεδομένου ότι η Δημοκρατία της Αυστρίας ζήτησε να καταδικαστεί η Επιτροπή και η τελευταία ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (πρώτο τμήμα) αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την προσφυγή.

2) Καταδικάζει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

(υπογραφές)